

ul. 28 Czerwca 1956 r. 135/147
61-545 Poznań

tel. 061 8 310 244
fax 061 8 310 244
e-mail: samborskiw@tlen.pl

Poznań 22.12.2023

Recenzja

dorobku naukowego dr n.o kulturze fizycznej Magdaleny Stani w związku z ubieganiem się o stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej

Doktor nauk o kulturze fizycznej Magdalena Stania (Piecha) ukończyła studia magisterskie z zakresu fizjoterapii w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach 08.06.2006 r. Promocję doktorską uzyskała uchwałą Rady Wydziału Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: „Wpływ treningu wibracyjnego na stabilność postawy ciała u mężczyzn”.

W okresie od 22.03.2007 do 30.04.2008 pracowała w Wielkiej Brytanii jako licencjonowany fizjoterapeuta (rejestracja przez Health Professions Council).

Dotychczasowe zatrudnienie^w jednostkach naukowych

Od 01.10.2008 roku do nadal - Zakład Medycyny Fizykalnej, Katedra Nauk Biomedycznych i Medycyny Fizykalnej Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach obejmując kolejno stanowiska wykładowcy (od 01.10.2008 r. do 28.02.2010 r.), asystenta (od 01.03.2010 r. do 30.09.2014 r.), adiunkta, nauczyciela akademickiego w grupie pracowników naukowo – dydaktycznych (od 01.10.2014 r. do teraz)

2008 – 2014 – wykładowca w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej

w Piotrowicach

2013 – 2014 – wykładowca w Wyższej Szkole Planowania Strategicznego
w Dąbrowie Górniczej

Główne osiągnięcia naukowe

Wykaz publikacji będących osiągnięciem naukowym habilitanta oraz określenie indywidualnego wkładu w jego powstanie

Jako osiągnięcia naukowe, będące podstawą złożonego wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego, wskazano jednotematyczny cykl 5 oryginalnych prac naukowych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk o kulturze fizycznej, pod wspólnym tytułem: „Skuteczność terapeutyczna zabiegów fali uderzeniowej w tendinopatii wybranych ścięgien kończyn dolnych i górnych”

1. Stania M, Król B, Franek A, Błaszczak E, Dolibog P, Polak A, Dolibog P, Durmała J, Król P. A comparative study of the efficacy of radial and focused shock wave therapy for tennis elbow depending on symptom duration. Arch Med. Sci. 2021, 17(6): 1686 – 1695. doi: 10.5114/aoms.2019.81361. Punktacja MNiSW/MEiN: 100; IF: 3,707
2. Stania M, Król T, Marszałek W, Michalska J, Król P. Treatment of jumper's knee with extracorporeal shockwave therapy: A systemic review and meta – analysis. J. Hum Kinet. 2022; 84: 124 – 134. doi: 10.2478/hukin – 2022 – 0089. Punktacja MNiSW/MEiN: 140; IF: 2,923.
3. Stania M, Juras G, Marszałek W, Król P. Analysis of pain intensity and postural control for assessing the efficacy of shock wave therapy and sonotherapy in Achilles tendinopathy – A randomized controlled trial Clin Biomech (Bristol, Avon). 2023; 101: 105830. doi: 10.1016/j.clinbiomech.2022.105830. Punktacja MNiSW/MEiN: 100; IF: 2,034
4. Stania M, Pawłowski M, Marszałek W, Juras G, Słomka KJ, Król P. A preliminary investigation into the impact of shock wave therapy and sonotherapy on postural control of stepping tasks in patients with Achilles

tendinopathy. *Front. Neurol.* 2023; 14: 1157335. doi: 10.3389/fneur.2023.1157335. Punktacja MNiSW/MEiN: 100; IF: 4.086

5. Stania M, Mala J, Chmielewska D. The efficacy of extracorporeal shock wave therapy as a monotherapy for Achilles tendinopathy: A systematic review and meta – analysis. *J. Chiropr. Med.* 2023; in press, 1 – 8. doi: 10.1016/j.jcm.2023.04.003. Punktacja MNiSW/MEiN: 40

Bibliometryczne podsumowanie zamieszczonego powyżej jednotematycznego cyklu pięciu oryginalnych publikacji, stanowiących osiągnięcie naukowe Kandydatki: IF=12,75; MNiSW/MEiN=480. Autorka miała decydujący udział w tworzeniu w/wym. publikacji począwszy od opracowania koncepcji badań i hipotez badawczych poprzez analizę statystyczną i interpretację wyników do skonstruowania ostatecznych kształtów prac.

Publikacje dotyczą oceny nowych metod terapii tendinopatii ścięgien. Tendinopatie najczęściej są wynikiem działania mechanizmów przeciążeniowych i sumowania się mikrourazów. Najczęściej dotyczą ścięgien kończyn górnych (np. tzw. „łokieć tenisisty”) oraz kończyn dolnych (np. zapalenie „ścięgna Achillesa, tendinopatia ścięgna rzepki). Polegają na postępujących zmianach zwyrodnieniowych w obrębie ścięgien z udziałem miejscowych czynników zapalnych mogących doprowadzić nawet do przerwania ich ciągłości.

Są zjawiskiem dość powszechnym (dokładna epidemiologia jest trudna do ustalenia) i dotyczą osób aktywnych zawodowo lub sportowo poważnie tę aktywność ograniczając. Leczenie tendinopatii jest trudne, między innymi z powodu ciągłego przeciążania zmienionych zapalnie tkanek w związku z codziennym funkcjonowaniem. W publikacjach stanowiących osiągnięcie naukowe, będące podstawą złożonego wniosku o wszczęcie postępowania rehabilitacyjnego kandydatka proponuje nowe metody postępowania terapeutycznego w tej postaci tzw. „reumatyzmu tkanek miękkich”. W pracy nr 1 wykazano taką samą skuteczność zarówno radialnej jak i zogniskowanej fali

uderzeniowej w leczeniu łokcia tenisisty. W pracy nr 2 wnioski płynące z analiz oraz wyników opublikowanych badań pierwotnych dotyczących skuteczności fali uderzeniowej jako monoterapii względem innych form leczenia zachowawczego tendinopatii ścięgna rzepki u sportowców są niejednoznaczne i wymagają dalszych randomizowanych badań klinicznych wg konceptu Evidence Based Medicine (EBM). Praca nr 3 wykazała, że zabiegi radialnej fali uderzeniowej skojarzone

z głębokim masażem poprzecznym ścięgna są skuteczniejsze w terapii bólu występującego podczas aktywności u pacjentów z tendinopatią środkowej części ścięgna Achillesa, niż terapia łączona ultradźwięków i głębokiego masażu poprzecznego. W pracy nr 4 ujawniono nieprzydatność posturografii dynamicznej podczas inicjacji wejścia i zejścia ze stopnia w randomizowanych badaniach klinicznych w monitorowaniu procesu zdrowienia zmienionego chorobowo ścięgna Achillesa na skutek zabiegów mechanoterapii. Wreszcie w pracy nr 5 nie stwierdzono wysokiej jakości dowodów naukowych na porównywalną skuteczność zabiegów fali uderzeniowej jako monoterapii i innych form zachowawczego leczenia tendinopatii ścięgna Achillesa ocenianą poprzez zmianę intensywności bólu (wg skali NRS) oraz funkcji i aktywności ruchowej pacjentów (wg kwestionariusza VISA-A). W świetle założeń EBM konieczne jest prowadzenie dalszych randomizowanych badań klinicznych o wysokich walorach metodologicznych.

Pozostałe osiągnięcia naukowe.

Przed uzyskaniem stopnia doktora nauk o kulturze fizycznej – 1 artykuł w czasopiśmie posiadającym IF (0.754, 20pkt MNiSW), 2 artykuły w czasopismach nie posiadających IF (9pkt MNiSW).

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk o kulturze fizycznej 30 artykułów w czasopismach posiadających IF (IF 61.559, 1550pkt MNiSW, w tym główne osiągnięcie naukowe IF 12.75), 31 artykułów w czasopismach bez IF (MNiSW 189).

Liczba cytowań wg bazy Scopus 325 (bez autocytowań 312), Indeks Hirscha 12.
Liczba cytowań wg bazy Web of Science 299 (bez autocytowań 279), Index Hirscha 11.

Ponadto kandydatka redagowała jedną monografię, jest autorką 7 rozdziałów w monografiach oraz szeregu streszczeń i doniesień zjazdowych.

Wykaz stażów w instytucjach naukowych lub artystycznych

Dwa staże naukowe, krajowy (Katedra i Klinika Neurologii Dziecięcej ŚUM) oraz zagraniczny (Katedra Fizjoterapii w wydziale Wychowania Fizycznego oraz Sportu w Uniwersytecie Karola w Pradze), ponadto jeden krajowy staż zawodowy.

Wykaz udziału w zespołach realizujących projekty badawcze

Przed uzyskaniem stopnia doktora:

- projekt badawczy AWF w Katowicach w ramach badań własnych 2007-2008 pt. „Wpływ elektrostymulacji nerwowo-mięśniowej i treningu wibracyjnego na mięsień czworogłowy uda” (główny wykonawca projektu)
- projekt badawczy AWF w Katowicach w ramach badań statutowych w okresie 2008-2012 pt. ”Kontrola ruchów dowolnych człowieka” (wykonawca projektu)

Po uzyskaniu stopnia doktora:

- kierownik 2 projektów badawczych AWF w Katowicach w ramach badań własnych w okresie 2013-2014 („ Wpływ wibracji całego ciała na aktywność bioelektryczną oraz proces zmęczenia mięśni poprzecznie prążkowanych u młodych kobiet”) oraz w ramach badań statutowych 2017-2022 („Ocena skuteczności leczniczej fal mechanicznych w tendinopatii ścięgna Achillesa).
- wykonawca (6) lub główny wykonawca (2) ośmiu projektów AWF w Katowicach/ŚUM

Podsumowanie

Osiągnięcia naukowe dr nauk o kulturze fizycznej Magdaleny Stani w związku z ubieganiem się o nadanie stopnia doktora habilitowanego oceniam **pozytywnie**. Kandydatka legitymuje się znaczącym dorobkiem naukowym z

wysoką rozpoznawalnością oraz aktywnością na polu planowania i realizacji grantów naukowych. Zaprezentowane główne osiągnięcie naukowe stanowi oryginalne propozycje terapeutyczne u chorych z tendinopatiami, a postępowanie w tych sytuacjach klinicznych jest sporym wyzwaniem. Badania nad metodami leczenia w fizjoterapii trudno jest bowiem zobiektywizować. Tym bardziej cennym jest, że propozycje tych rozwiązań klinicznych udało się opublikować w dobrych, wysokopunktowanych czasopismach.

Zwracam się zatem do Wysokiego Senatu Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach o dopuszczenie dr nauk o kulturze fizycznej Magdaleny Stani do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Prof.zw.dr hab. med. Włodzimierz Samborski